

* **THIS TEXT IS PUBLISHED ON THE NOMOS LEGAL DATABASE**

<http://lawdb.intrasoftnet.com/nomos/nomos_frame.html>

* **NOMOS LEGAL DATABASE HAS KINDLY PROVIDED PERMISSION FOR THE PUBLICATION OF THE TEXT BELOW ON THE PACE INTERNATIONAL CISG DATABASE**

ΕΦ ΑΘΗΝΩΝ 4861/2006

(ΕΠΙΣΚΕΜΠΔ 2006/841)

Πώληση. Σύμβαση Ηνωμένων Εθνών για τις διεθνείς πωλήσεις κινητών πραγμάτων. Υπαναχώρηση. Δικαιώματα πωλητή. Η υπαναχώρηση από την σύμβαση πώλησης που διέπεται από την άνω σύμβαση απαλλάσσει και τα δυο μέρη από τις συμβατικές τους υποχρεώσεις και δεν επηρεάζει την αξίωση αποζημίωσης. Ο υπαναχωρήσας δικαιούται να απαιτήσει την θετική και την αποθετική ζημία του. Στην θετική ζημία δεν περιλαμβάνεται το τίμημα της πώλησεως. Νόμιμα απορρίφθηκε ως βάσιμη η αγωγή υπαναχωρήσαντα πωλητή για την καταβολή του τιμήματος. Δεν οφείλονται τόκοι από την αναγνώριση της οφειλής. Με εισαγωγικό σημ. Αχ. Μπεχλιβάνη, σελ. 842.

Εφετείου Αθηνών 4861/2006

Πρόεδρος: Χαράλαμπος Παπαηλιού, Πρόεδρος Εφετών
Εισηγητής: Θεοχάρης Μπίρπος, Εφέτης
Δικηγόροι: Αντώνιος Φοίφης - Δημήτριος Κουτσούκης

Η απόφαση

Με την από 17.12.2002 αγωγή της κατά της εφεσίβλητης (αριθ. εκθέσεως καταθέσεως 10394/582/23.1.2003), κατ' εκτίμηση αυτής, η εκκαλούσα-ενάγουσα, η οποία έχει την έδρα της στη Γερμανία, εξέθετε ότι στις 12.12.2001 συνήψε με την εφεσίβλητη-εναγόμενη εταιρεία σύμβαση πλαίσιο, με την οποία αυτή μεν έδωσε το δικαίωμα στην εφεσίβλητη-εναγόμενη να πωλεί αποκλειστικά στην Ελλάδα συγκεκριμένους τύπους καταλυτών αυτοκινήτων, τους οποίους κατασκεύαζε αυτή, η εφεσίβλητη-εναγόμενη δε ανέλαβε την υποχρέωση να προμηθεύεται και να πωλεί στην Ελλάδα τον αναφερόμενο ελάχιστο αριθμό καταλυτών, ότι με σύμβαση πώλησεως, η οποία συνήφθη στις 24.5.2002 μεταξύ αυτής και της εφεσίβλητης-εναγόμενης, πώλησε και παρέδωσε σ' αυτή στην Αθήνα τα αναφερόμενα λεπτομερώς στην αγωγή κατά είδος και ποσότητα πράγματα, αντί του επίσης αναφερομένου σ' αυτή για κάθε επί μέρους πράγμα τιμήματος, το οποίο ανήλθε συνολικά στο ποσό των 36.198,04 ευρώ, εκ των οποίων ποσό 28.919,95 ευρώ αντιστοιχεί σε συμβατικά προϊόντα και ποσό 7.978,09 ευρώ αντιστοιχεί σε προϊόντα εκτός της συμβάσεως πλαισίου, ότι το τίμημα για τα συμβατικά προϊόντα ήταν πληρωτέο κατά τη συμφωνία τους 50%, ήτοι 14.109,98 ευρώ, άμεσα και το υπόλοιπο 45 ημέρες μετά την παραλαβή τους, ήτοι στις 9.7.2002, το δε τίμημα των 7.978,09 ευρώ για τα μη συμβατικά πράγματα ήταν πληρωτέο κατά τη συμφωνία τους 45 ημέρες μετά την παραλαβή τους, ήτοι στις 9.7.2002, και ότι η εφεσίβλητη-εναγόμενη παρά τις οχλήσεις της αρνείται να της καταβάλει το παραπάνω ποσό.

Με βάση αυτά ζήτησε η εκκαλούσα-ενάγουσα να υποχρεωθεί η εφεσίβλητη-

εναγόμενη, με απόφαση προσωρινά εκτελεστή, να της καταβάλει το ποσό των 36.198,04 ευρώ, με τον νόμιμο τόκο, το μεν ποσό των 14.109,98 ευρώ από την 26.5.2002, το δε υπόλοιπο ποσό από την 10.7.2002 και επικουρικά από την 7.8.2002, που η εφεσίβλητη-εναγόμενη αναγνώρισε την οφειλή της, επικουρικότερα δε από την επομένη της επιδόσεως της αγωγής, μέχρι την εξόφληση, και να καταδικασθεί αυτή και στα δικαστικά της έξοδα.

Επί της αγωγή αυτής, εκδόθηκε αντιμωλία των διαδίκων η εκκαλούμενη απόφαση, με την οποία το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο την έκρινε ορισμένη και νόμιμη, ως στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 340, 341, 346, 361, 513 και 531 ΑΚ, 176 και 907 και 908 ΚΠολΔ, εκτός από το επικουρικό αίτημα επιδικάσεως τόκων από την 7.8.2002, που επικαλείται η εκκαλούσα ότι η εφεσίβλητη-εναγόμενη αναγνώρισε την οφειλή της, το οποίο έκρινε μη νόμιμο και το απέρριψε, γιατί δεν προβλέπεται στον νόμο οφειλή τόκων από τότε που ο οφειλέτης αναγνωρίζει την οφειλή του. Περαιτέρω, μετά από εκτίμηση των αποδείξεων, απέρριψε την αγωγή ως αβάσιμη ουσιαστικά, γιατί έκρινε ότι η εκκαλούσα-ενάγουσα είχε παρακρατήσει την κυριότητα των επιδικών πραγμάτων, που είχε πωλήσει στην εφεσίβλητη-εναγόμενη μέχρι την αποπληρωμή του τιμήματος και, λόγω μη πληρωμής του τιμήματος μέσα στην προθεσμία που της έταξε, υπαναχώρησε από τη σύμβαση και, συνεπώς, μετά τη λύση αυτής δεν δικαιούταν να απαιτήσει την καταβολή του τιμήματος, όπως νομίμως και βασίμως ισχυρίσθηκε η εφεσίβλητη-εναγόμενη. Κατά της αποφάσεως αυτής παραπονείται η εκκαλούσα-ενάγουσα με την κρινόμενη έφεση της, κατ' εκτίμηση των λόγων αυτής, για εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου και, ειδικότερα, όσον αφορά: α) τη μη εφαρμογή της Συμβάσεως των Ηνωμένων Εθνών για τις διεθνείς πωλήσεις κινητών πραγμάτων, η οποία έχει κυρωθεί και από την Ελλάδα και από τη Γερμανία, επί τη βάση της οποίας η άσκηση του δικαιώματος υπαναχωρήσεως δεν αποκλείει την αξίωση αποζημιώσεως, η οποία μπορεί να ασκηθεί σωρευτικά με αυτή, κατ' αντίθεση με τα προβλεπόμενα στον ΑΚ και β) την καταδίκη της στη δικαστική δαπάνη της εφεσίβλητης-εναγόμενης. Ζητάει δε την εξαφάνιση της εκκαλουμένης αποφάσεως και την παραδοχή της αγωγής της στο σύνολο της.

Από τους λόγους αυτούς της κρινόμενης εφέσεως ο δεύτερος είναι αβάσιμος και απορριπτός, γιατί, αφού απορρίφθηκε η αγωγή της εκκαλούσας-ενάγουσας, ορθώς καταδικάσθηκε αυτή, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 176 ΚΠολΔ, ως ηττηθείσα, στα δικαστικά έξοδα της εφεσίβλητης-εναγόμενης.

Κατά τη διάταξη του άρθρου 532 ΑΚ, αν στην πώληση έχει τεθεί ο όρος ότι ο πωλητής διατηρεί την κυριότητα ωσότου αποπληρωθεί το τίμημα, σε περίπτωση αμφιβολίας, λογίζεται ότι η μεταβίβαση της κυριότητας στον αγοραστή επέρχεται μόλις πληρωθεί η αίρεση της αποπληρωμής του τιμήματος, και ότι ο πωλητής σε περίπτωση υπερημερίας του αγοραστή έχει δικαίωμα, είτε να απαιτήσει το τίμημα, είτε να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση ασκώντας τα δικαιώματα του από την κυριότητα. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι σε περίπτωση υπερημερίας του αγοραστή περί την καταβολή του τιμήματος τα παραπάνω δικαιώματα του πωλητή, παρά τη διαζευκτική διατύπωση της διατάξεως, συρρέουν και ότι ο πωλητής έχει δικαίωμα επιλογής. Αν επιλέξει να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση, τότε επέρχεται, εκτός από τη ματαίωση της αφέσεως, αναδρομική διάλυση της πωλήσεως, κατ' ακολουθία της οποίας ο μεν πωλητής υποχρεούται να επιστρέψει το τυχόν ληφθέν μέρος του τιμήματος, ενώ η οφειλή του υπολοίπου αποσβήνεται, ο δε αγοραστής υποχρεούται να επιστρέψει το πράγμα και οι δύο δε κατά τις διατάξεις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού. Έτσι ο πωλητής, εκτός από την εμπράγματη αξίωση, έχει και ενοχική αξίωση προς απόδοση του πράγματος. Αν επιλέξει να ασκήσει τα δικαιώματα του από τη σύμβαση και απαιτήσει το τίμημα ή και αποζημίωση για την εκ της καθυστερήσεως ζημία, η σύμβαση εξακολουθεί να

ισχύει και, συνεπώς, εφόσον δεν καταβάλλεται σ' αυτόν το τίμημα και η αποζημίωση, δικαιούται να υπαναχωρήσει από την πώληση. Τέλος, ο πωλητής μπορεί ακόμα να απαιτήσει ταυτόχρονα το τίμημα και να δηλώσει στον αγοραστή ότι υπαναχωρεί από τη σύμβαση αν η απαίτηση του αποβεί άγονη, οπότε η υπαναχώρηση τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της μη αποπληρωμής του τιμήματος εντός ευλόγου χρόνου ή μέσα στην προθεσμία την οποία του έταξε (βλ. γι' αυτά στον Γαζή, στην ΕρμΑΚ, άρθρο 532, αριθ. 57-58 και Α. Γεωργιάδη - Μ. Σταθόπουλο, Αστικός Κώδικς, τ. ΙΙΙ (Ειδικό Ενοχικό), 1997, υπό το άρθρο 532, σελ. 114-115 παρ. 82 και σελ. 116 παρ. 92. Επίσης ΕφΝαυπλ 121/1998, ΕλλΔνη 1998.1408).

Περαιτέρω, από τις διατάξεις των άρθρων 1, 6, 61, 81 παρ. 1 της Συμβάσεως των Ηνωμένων Εθνών για τις διεθνείς πωλήσεις κινητών πραγμάτων, η οποία υιοθετήθηκε από τη διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών στη Βιέννη στις 11.4.1980 και κυρώθηκε με τον ν. 2532/1997 και ισχύει από 1.2.1999, προκύπτει ότι η Σύμβαση αυτή εφαρμόζεται σε συμβάσεις πωλήσεως κινητών πραγμάτων μεταξύ των μερών, που έχουν την εγκατάστασή τους σε διάφορα Κράτη, όταν τα Κράτη αυτά είναι συμβαλλόμενα, ότι τα μέρη μπορούν να αποκλείσουν την εφαρμογή της Σύμβασης αυτής ή, με την επιφύλαξη του άρθρου 12, να παρεκκλίνουν από τις διατάξεις της ή να μεταβάλουν τις συνέπειές τους και ότι, αν ο αγοραστής δεν εκπληρώσει οποιαδήποτε υποχρέωση του από τη σύμβαση πώλησης ή την παρούσα Σύμβαση, ο πωλητής μπορεί να ασκήσει τα δικαιώματά του, που προβλέπονται στα άρθρα 62 έως 65, και να απαιτήσει αποζημίωση κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 74 έως 77 και ότι ο πωλητής δεν χάνει το δικαίωμά του, να απαιτήσει αποζημίωση, επειδή τυχόν έκανε χρήση άλλων εννόμων βοηθημάτων. Η υπαναχώρηση από τη σύμβαση απαλλάσσει αμφοτέρωτα τα μέρη από τις συμβατικές τους υποχρεώσεις, επιφυλασσομένων τυχόν υποχρεώσεων αποζημιώσεως. Από αυτά συνάγεται ότι η υπαναχώρηση από τη σύμβαση της πωλήσεως κινητών πραγμάτων, που διέπεται από την παραπάνω Σύμβαση, συνεπάγεται και κατά τις διατάξεις αυτής την απαλλαγή και των δύο συμβαλλομένων μερών από τις συμβατικές τους υποχρεώσεις, η άσκηση όμως της υπαναχωρήσεως δεν επηρεάζει την ενδεχόμενη αξίωση αποζημιώσεως και, συνεπώς, αυτός που υπαναχωρεί δικαιούται να απαιτήσει τόσο τη θετική όσο και την αποθετική ζημία (διαφυγόντα κέρδη), την οποία έχει τυχόν υποστεί. Στην περίπτωση αυτή, της υπαναχωρήσεως δηλαδή από τη σύμβαση της πωλήσεως, στη θετική ζημία του πωλητή περιλαμβάνεται κάθε μεν ζημία, την οποία υπέστη αυτός, όπως π.χ. τα έξοδα μεταφοράς, τα ασφάλιστρα ή η απομείωση της αξίας των πραγμάτων λόγω φθοράς τους κ.ά., όχι όμως και το τίμημα των πωληθέντων πραγμάτων, αφού με την υπαναχώρηση η σύμβαση λύεται και αυτός δικαιούται να απαιτήσει την απόδοση των πωληθέντων. Αντίθετη εκδοχή θα κατέληγε σε αδικαιολόγητο πλουτισμό του, πράγμα το οποίο δεν επιτρέπεται.

Στην προκειμένη περίπτωση, από την ένορκη κατάθεση της μάρτυρος της εφεσίβλητης-εναγόμενης, που εξετάσθηκε στο ακροατήριο του Πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου, η οποία περιέχεται στα ταυτάριθμα με την εκκαλούμενη απόφαση πρακτικά, εκτιμώμενη σε συνδυασμό προς τα επικαλούμενα και προσκομιζόμενα έγγραφα, και από όλα τα επικαλούμενα και νομίμως προσκομιζόμενα και από τα δύο διάδικα μέρη έγγραφα, τα οποία λαμβάνονται υπόψη και για τη συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων..., αποδείχθηκαν τα εξής:

Με σύμβαση, η οποία συνήφθη μεταξύ των διαδίκων στις 12.12.2001 και για την οποία συντάχθηκε το με ίδια ημερομηνία ιδιωτικό έγγραφο, η εκκαλούσα-ενάγουσα, η οποία έχει την έδρα της στη Γερμανία, ανέλαβε την υποχρέωση να προμηθεύει αποκλειστικά την εφεσίβλητη-εναγόμενη, η οποία έχει την έδρα της στην Ελλάδα, με συγκεκριμένους τύπους καταλυτών "EuroKat" για βενζινοκίνητα αυτοκίνητα, τους οποίους κατασκεύαζε αυτή στη Γερμανία, με τους ειδικότερους

όρους που περιλήφθηκαν στη συμφωνία τους αυτή, μεταξύ των οποίων ήταν και ότι η εφεσίβλητη-εναγόμενη ανέλαβε την υποχρέωση να προμηθεύεται και να πωλεί στην Ελλάδα ένα συγκεκριμένο ελάχιστο αριθμό καταλυτών. Επίσης συμφωνήθηκε ότι το τίμημα θα καταβαλλόταν 50% άμεσα, δηλαδή κατά τη παραλαβή του φορτίου, και το υπόλοιπο θα καταβαλλόταν 45 ημέρες μετά την παραλαβή του. Περαιτέρω, αποδείχθηκε ότι στα πλαίσια της συμβάσεως αυτής η εφεσίβλητη-εναγόμενη παρήγγειλε τηλεφωνικά στις 10.5.2002, και την αμέσως επόμενη ημέρα και με τηλεομοιοτυπία, καταλύτες βενζινοκίνητων αυτοκινήτων αξίας 28.919,95 ευρώ, καθώς και άλλα εκτός της σύμβασης πλαισίου προϊόντα, όπως άλλους τύπους καταλυτών και ανταλλακτικά για διάφορους τύπους αυτοκινήτων, αξίας 7.978,09 ευρώ. Τα προϊόντα αυτά απεστάλησαν κανονικά στην εφεσίβλητη-εναγόμενη, εκδόθηκε δε γι' αυτά το υπ' αριθ. 408886/24.5.2002 τιμολόγιο, συνολικού ποσού 36.198,04 ευρώ, στο οποίο σημειώνονται κατά λέξη τα εξής: "πληρωμή: 45 πλήρεις ημέρες μετά το τιμολόγιο" και ότι "τα αποστελλόμενα εμπορεύματα παραμένουν στην κυριότητα μας μέχρι την ολοσχερή εξόφληση". Από τη δήλωση αυτή της εκκαλούσας-ενάγουσας, η οποία διατυπώθηκε στο τιμολόγιο, συνάγεται ότι αυτή επιφύλαξε την κυριότητα επί των πωληθέντων πραγμάτων, ωστόσο αποπληρωθεί το τίμημα.

Επίσης, αποδείχθηκε ότι η εφεσίβλητη-εναγόμενη δεν εξόφλησε εμπρόθεσμα το τίμημα αυτό, με αποτέλεσμα να της αποστείλει η εκκαλούσα-ενάγουσα επανειλημμένα ειδοποιήσεις με τηλεομοιοτυπίες, με τις οποίες την οχλούσε για την καταβολή του. Στις 24.9.2002 η εκκαλούσα-ενάγουσα απέστειλε στην εφεσίβλητη-εναγόμενη επιστολή με τίτλο "απλήρωτο τιμολόγιο - Τιμολόγιο με αριθμό 408886 από 24.5.2002, ευρώ 36.198,04", με την οποία κατήγγειλε την από 12.12.2001 σύμβαση αποκλειστικής διανομής για τον λόγο, όπως αναφέρεται κατά λέξη στην επιστολή, "επειδή δεν τηρήσατε τη συμφωνηθείσα υποχρέωση πληρωμής σύμφωνα με τον όρο 5 της ως άνω σύμβασης". Με την ίδια επιστολή δήλωσε σ' αυτή κατά λέξη και τα εξής: "αφού δεν δέχεστε να εξοφλήσετε το υπόλοιπο ποσό των 36.198,40 ευρώ, έχετε την υποχρέωση να επιστρέψετε τους καταλύτες στην GAT έως την 4.10.2002". Με τη δήλωση της αυτή, ερμηνευόμενη όπως απαιτεί η καλή πίστη, λαμβανομένων υπόψη των συναλλακτικών ηθών, η εκκαλούσα-ενάγουσα απαίτησε από την εφεσίβλητη-εναγόμενη την καταβολή του οφειλομένου τιμήματος των 36.198,04 ευρώ μέχρι την 4.10.2002 και, σε περίπτωση μη καταβολής του μέχρι τότε, δήλωσε ότι υπαναχωρεί από τη σύμβαση της πωλήσεως των πραγμάτων, που περιλαμβάνονταν στο επίδικο τιμολόγιο. Η εφεσίβλητη-εναγόμενη ουδέποτε κατέβαλε το τίμημα και συνεπώς η δήλωση της εκκαλούσας-ενάγουσας περί υπαναχωρήσεως από τη σύμβαση της πωλήσεως επέφερε τη λύση αυτής και την απαλλαγή της εφεσίβλητης-εναγόμενης από την υποχρέωση καταβολής του τιμήματος, λόγω αποσβέσεως των υποχρεώσεων των διαδίκων, που απέρρεαν από τη σύμβαση της πωλήσεως. Όλα αυτά έγιναν δεκτά από το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο και δεν αμφισβητούνται από την εκκαλούσα-ενάγουσα με την έφεση της. Το μόνο που ισχυρίζεται αυτή με τον πρώτο λόγο της εφέσεως της είναι, κατά τα εκτεθέντα, ότι παρά την υπαναχώρηση της από τη σύμβαση, την οποία δεν αμφισβητεί ότι έλαβε χώρα, δικαιούται να απαιτήσει το τίμημα, σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασεως των Ηνωμένων Εθνών για τις διεθνείς πωλήσεις κινητών πραγμάτων, υπολαμβάνοντας εσφαλμένα ότι αυτό (τίμημα) αποτελεί θετική ζημία της. Όπως όμως αναφέρθηκε στη μείζονα σκέψη, στη θετική ζημία, την οποία δικαιούται να απαιτήσει η εκκαλούσα-ενάγουσα από την εφεσίβλητη-εναγόμενη, σύμφωνα με τη διεθνή αυτή Σύμβαση (και όχι εύλογη αποζημίωση κατά την 387 ΑΚ), ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι αυτή (Σύμβαση) εφαρμόζεται στην προκειμένη περίπτωση, όπως ισχυρίζεται αυτή και αρνείται η εφεσίβλητη-εναγόμενη, ενόψει του όρου 8 της από 12.12.2001 σύμβασεως πλαισίου, κατά τον οποίο "η εγκυρότητα, σύναψη, και εκτέλεση της συμφωνίας θα διέπεται και θα ερμηνεύεται σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο", δεν

περιλαμβάνεται και το τίμημα των επιδίκων πραγμάτων, αφού αυτό δεν αποτελεί θετική ζημία της, δεδομένου ότι με τη λύση της συμβάσεως δικαιούται να ζητήσει την απόδοση των πραγμάτων. Μόνο στην περίπτωση που αυτή (απόδοση) δεν είναι δυνατή για οποιονδήποτε λόγο, δικαιούται αυτή να απαιτήσει την αξία τους, πράγματα τα οποία δεν επικαλείται, ούτε βέβαια ζητάει με την αγωγή της. Από όλα αυτά προκύπτει ότι αβάσιμα παραπονείται η εκκαλούσα-ενάγουσα με την κρινόμενη έφεση της, η οποία, κατόπιν αυτού, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη ουσιαστικά και να καταδικασθεί αυτή στα δικαστικά έξοδα της εφεσίβλητης του παρόντος βαθμού δικαιοδοσίας, κατά παραδοχή του νομίμου περί τούτο αιτήματος της (άρθρα 183 και 176 ΚΠολΔ) και κατά τα οριζόμενα ειδικότερα στο διατακτικό.